

Isonkyrön herättäjäjuhlat

Päiväseurat

lauantai 7.7.2012

Marjatta Kaartinen

Isovanhempieni keittiö oli lämpöä ja valoa täynnä kesät talvet. Lämpö oli yhdistelmä aurinkoa, hellanlämpöä ja isovanhempien sydämen lämpöä – eikä se ollut vuodenaajoista riippuvaista. Keittiö oli pieni, mutta siellä oli paljon tilaa ja hyvää hiljaisuutta. Vaikka kumpikaan ei puhunut uskostaan, kaikki tiesivät, heidän, erityisesti mumman, elävän koko ajan Jumalan kasvojen edessä. Hänen läsnäolonsa ja kuulevuutensa omien arkiaskareidensa keskelläkin oli niin tuntuva, että siihen voi vuosikymmentenkin jälkeen kokemuksellisesti palata. - Eikä tila pienentynyt isoisän tultua töiltään pöydän ääreen tai tuoliinsa. Radion aamu- ja iltahartaudet ja uutislähetykset rytmittivät heidän päiväänsä.

Tuo huone oli lähellä lapsuuskotiani – niin kuin ennen niin usein täällä Pohjanmaalla maalaistaloissa – talon toisessa päässä. Keittiön seinällä oli kolme tavanomaisista tarvekalusteista poikkeavaa esinettä: kaksi huoneentaulua ja suurikokoinen vaalean vihreässä leveässä kehyksessä oleva Suojelusenkeli taulu. Tummanvihreäpohjaisessa lasisessa huoneentaulussa oli kultavärillä teksti ” Herra, neuvo minulle tiesi, opeta minulle polkusi” ja valkopohjaisessa vihreällä ”Herra, Sinun armossasi on minulle kyllin”

Nämä huoneentaulut olivat sopusoinnussa isovanhempien elämisentavan kanssa. Tuosta keittiöstä käsin sain aamuisin lähteä kouluun, vielä lukiovuosinakin, jolloin matka suuntautui Kyrönjoen alajuoksulta tänne Isonkyröön leveään lakeuden halki. Lakeuden, joka niin totta kuin se onkin entistä merenpohjaa, on silti myös ihmiskäden työn jälkeä – seikka, jonka tiedostaminen auttaa paljon pohjalaisen ymmärtämisessä.

Matkantekoani Vähästäkyröstä Isonkyröön ja takaisin ryyditti aina ja edelleen varhain lapsuudessa syntynyt tietoisuus Napuesta, Suuren Pohjan sodan taistelupaikasta helmikuun 19:nä päivänä 1714 ja siitä, että vähäkyröläisiä miehiä oli tuon taistelun jäljiltä elossa vain puolitoista kirkonpenkillistä.

Mutta samaan kuvaan liittyy suvun perimätietona kulkenut kertomus lähes kolmen vuosisadan takaa isoäitini esiäidistä, joka Vähänkyrön Merikaarosta lähtien haki miehensä ja poikansa ruumiin kotiin Napuen taistelutantereelta, Turppalan pelloilta kulkien vesikelkalla joen jäätä pitkin - yhteen suuntaan matka oli 40 km .

Tämä myyttiseltä kuulostava kertomus todentui talon takassa 1930- luvulle asti palvelleessa takkaraudassa, joka oli se venäläinen pyssynpiippu, jonka Brita –emäntä oli tarvinnut Napuella kohmeisia ruumiita käännellessään ja tuonut mukanaan taloon. - Pyssynpiippua säilytetään nykyisin Vähäkyrö- talossa vitriinissä.

Isonvihan aikaiset raskaat kokemukset synnyttivät kotikylässäni Merikaarossa sodan jaloista selvinneissä hiljaista hengellistä etsintää, joka oli monella tapaa sukua Savon herännäisyydelle. Sille oli tunnusomaista vetäytyminen hiljaisuuteen omassa elämänpäiväsiirissä, rukous, kirkon ehtoollisyhteyden korostaminen ja hengellisen kirjallisuuden lukeminen ja kääntäminen. Kylä oli kaksikielinen ja muutamilla oli lukutaidon lisäksi kirjoitustaito. (Kirjojen kopioimisella ja

kääntämisellä Merikaarrossa oli 1700-luvun lopussa ja 1800-luvun puolivälissä yhteys myös Vaasassa ja Vähässäkyrössä perustettuihin kirjastoihin.)(1794 ja 1855)Merikaarron kyläkirjasto 1863.

Muutama vuosikymmen Napuen taistelun jälkeen Isoäitini kotitalossa - tuolloin - kaksi perättäistä isäntää kopioi hengellisiä kirjoja ja samanhenkiset kokoontuivat yhteen veisaamaan ja rukoilemaan. Heitä nimitettiin kylän hiljaisiksi.

Vasta muutamia vuosia olen saanut katsella oman sukuni juurista avautuvaa salaisuutta siitä, minkälaisilla merkeillä Jumala puhuu ja välittää huolenpitonsa halki sukupolvien.

Hyvä juhlavieras Isonkyrön Herättäjäjuhlilla!

Olen ottanut oikeuden kertoa sukuni vaiheista, kun ne niin väkevinä nousevat täällä Kyrönjoen rannalla .Toivon, että kertomani kuljettaisi Sinut kuulostelevaan sitä ihmettä, jolla Sinua on rakastettu jo kaukaa ja kauan aikaa ennen syntymääsi oman sukusi piirissä. Emme me näille Herättäjäjuhlille vuosittain omasta voimastamme lähde. Pyhä Henki ja esirukoukset puolestamme meitä kantavat ja kuljettavat.

Itsekukin meistä kantaa Jumalan salaista rakkautta ja viestiä hänen huolenpidostaan. Se on Pyhän Hengen työtä läpi sukupolvien.

Vähäiset merkit Jumalan läsnäolosta ja hyvästä hoidosta yllättävät armon vilahduksena. Syntyy kiitollisuus ja oman elämän juhla – niin kuin on tällä Jumalan hiljaisen etsinnän alueella Isossakyrössä nyt Herättäjäjuhlat . - Täällä, missä sotapäällikkö Galitsin piti koko Pohjankyrölle rakasta kirkkoa hevostallina kolmesataa vuotta sitten.

Meistä jää kestäväenä jäljelle vain se, mikä on rakkautta. Ja huoneentauluistamme ja uskon sanoistamme vain se, minkä elämme todeksi. Mutta se elää vuosisatojenkin halki sukupolvelta toiselle.

Jaakko Elenius kuvaa lakeutta hirmuisen työn teon suunnattomana pyhättönä. Mutta täällä kuuluu myös isoäidin välittämä lempeä viesti: ” Herra, Sinun armossasi on minulle kyllin ” Ja täällä , niin kuin kaikkialla Kristuksen kirkossa maan päällä Kristus itse rukoilee puolestamme joka hetki.